

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
C
33

183

VERSLAG VAN KROPSLARASSENPROEVEN 2e BEOORDELING ONDER GLAS
WINTERTEELT 1971 - 1972

(genomen door proeftuinen, tuinbouwstudieclubs, bedrijfsvoorlichters enz.)

door

H. van Esch

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

en

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

CRG

2245739

A
06
C
33

cb2:16
Stambuch no. 5369

VERSLAG VAN KROPSLARASSENPROEVEN 2e BEOORDELING ONDER GLAS
WINTERTEELT 1971 - 1972

(genomen door proeftuinen, tuinbouwstudieclubs, bedrijfsvoorlichters enz.)

door

H. van Esch

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

en

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

RIJSLIBRAIRIE
Plantengenetiek en
Plantenziekten

CRG

Verslag van kropslarassenproeven 2e beoordeling onder glas
winterteelt 1971--1972

<u>Inhoud</u>	<u>blz.</u>
1. Samenvatting	1
2. Inleiding	1
3. Opgenomen rassen	1
4. Teeltomstandigheden	2
5. Resultaten	2
6. Bespreking van de rassen	5

Meer exemplaren van dit rapport zijn verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen en bij het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

1. Samenvatting

In een kropsalarassenproef-2e beoordeling in de winterteelt 1971-1972 werden op 6 plaatsen, met in totaal 11 herhalingen, 6 rassen op hun gebruikswaarde onderzocht. Een goede beoordeling kregen Amanda '71, Deci-Minor en Selma. Redelijk voldeden Nr. 32, Nr. 1725 en Nr. 2445.

Voor gebieden waar 't wit problemen geeft, bezit Nr. 1725 de aantrekkelijke eigenschap resistent te zijn tegen de 4 thans in Nederland bekende fysio's van *Bremia lactucae*.

2. Inleiding

Een aantal glasslarassen die in een rassenproef-1e beoordeling goed naar voren kwamen, zijn in een rassenproef-2e beoordeling opgenomen. Het doel was de gebruikswaarde nader vast te stellen. Proefkollekties - waarin deze rassen alsmede een vergelijkingsras waren opgenomen - werden ter beschikking gesteld van bedrijfsvoorlichters, proeftuinen en tuinbouwstudieklubs.

In dit rapport worden de ervaringen samengevat.

3. Opgenomen rassen

De rassen die in de winterteelt van 1970-1971 een goede indruk hadden gemaakt werden in de proefkollektie opgenomen. Door de proefnemers is het vergelijkingsras Deci-Minor toegevoegd.

Tabel 1 - Opgenomen rassen

Ras	Ontvangen van	Anthocyaan ¹⁾	Zaadkleur ²⁾
Amanda '71 ³⁾	N.V. Leen de Mos, 's Gravenzande	-	w
Deci-Minor	N.V. Rijk Zwaan, De Lier	-	w
Nr. 32	N.V. Leen de Mos, 's Gravenzande	-	w
Nr. 1725	N.V. Rijk Zwaan, De Lier	-	w
Nr. 2445	N.V. Leen de Mos, 's Gravenzande	-	w
Selma	Fa. A. Vogelaar, Poeldijk	-	w

Toelichting: ¹⁾ In de kolom "Anthocyaan" betekent + dat het ras anthocyaan bevat en daardoor bij koude en/of droogte rood kan verkleuren; - geeft aan dat het ras geen anthocyaan bevat.

²⁾ Zaadkleur: w = wit, z = zwart.

³⁾ Volgens informatie van N.V. L. de Mos zal het in deze proef onderzochte ras voortaan in de handel worden gebracht onder de naam Plus (syn. Amanda Plus).

4. Teeltomstandigheden

Van 6 proefplaatsen werden de proefresultaten tijdig ontvangen. De teeltomstandigheden staan zeer kort aangeduid in tabel 2. In deze tabel zijn de herhalingen in dezelfde volgorde genummerd als waarin ze zijn geoogst. In de overige tabellen wordt van deze nummering gebruik gemaakt.

Tabel 2 - De proefplaatsen

Herh. nr.	Proefnemer + plaats	Zaai data	Oogst data	Grondsoort	Ontsmetting e.d.	Kastype 1)	Verwarmd of koud
		<u>1971 71-72</u>					
1	B.Baijense, St. Annaland	10-9	6-12	lichte zee- klei	-	Venlo wh	warme lucht - CO2
2	"	"	"	"	-	"	"
3	"	"	"	"	-	"	"
4	M.G. Rosseboom, 's Graveland	20-9	4-1	zandgrond	gestoomd	"	buisverw. + CO2
5	J. Sweep, de Lier	22-9	"	lichte klei	chloorpi. + methylbr.	Venlo	"
6	B.Baijense, St. Annaland	17-9	5-1	zeeklei	-	Venlo wh	warme lucht + CO2
7	"	"	"	"	-	"	"
8	"	"	"	"	-	"	"
9	J. Tamerus, Honselersdijk	24-9	"	zavel	chloorpikrine	Venlo	buisverw. + CO2
10	"	"	"	"	"	"	"
11	J. Dalstra, Luttelgeest	4-10	18-2	zware zavel	Vapam	Venlo wh	"

Toelichting: 1) Als regel spreekt men van een Venlowarenhuis als de roeden van hout zijn; in een Venlokas zijn de roeden van metaal.

5. Resultaten

Tijdens de teelt zijn de rassen door de proefnemers, vaak in samenwerking met de proefveldhouders, collega's en tuinders, volgens een onzerzijds geadviseerd schema beoordeeld. De geoogste kroppen zijn als regel geteld, gewogen en beoordeeld. De belangrijkste aldus verkregen gegevens zijn in de volgende tabellen samengevat. De overige gegevens zijn rechtstreeks verwerkt in de rasbesprekingen op blz. 5.

Tabel 3 - Het gemiddelde kropgewicht in kg per 100 stuks

Herhaling nr.	Amanda '71	Deci-Minor Nr. 32	Nr. 1725	Nr. 2445	Selma	
1	17,3	<u>18,3</u>	13,1	15,6	16,3	14,8
2	<u>16,7</u>	15,1	13,2	13,7	16,3	15,8
3	16,1	<u>17,7</u>	14,6	14,2	16,5	14,4
4	12,5	<u>14,0</u>	11,2	10,0	12,0	11,7
5	14,6	<u>17,9</u>	-	14,8	17,0	15,0
6	11,2	<u>12,8</u>	12,2	12,3	12,0	12,0
7	<u>14,6</u>	12,0	10,7	13,0	11,0	12,1
8	10,0	<u>15,4</u>	11,4	11,9	10,5	11,7
9	15,2	<u>15,8</u>	14,9	-	13,0	13,0
10	14,6	<u>14,8</u>	<u>14,8</u>	-	13,9	13,6
11	<u>18,0</u>	16,0	12,5	17,0	17,0	16,5
Gemiddeld	14,6 (3)	15,4 (8)	12,9 (1)	13,6 (0)	14,1 (0)	13,7 (0)

Toelichting: In iedere proef is het hoogste 100-kropgewicht onderstreept. Onderaan de tabel staat tussen haakjes vermeld hoe vaak een ras (mede) het hoogste kropgewicht behaalde.

Rand

In de proeven 1, 3, 4 en 11 kwam in zeer lichte mate rand voor, te weinig om er conclusies uit te trekken ten aanzien van mogelijke verschillen in gevoeligheid van de rassen.

't wit

In proef 2 bleken alle rassen vatbaar te zijn voor 't wit, behalve Nr. 1725 die niet werd aangetast.

Tabel 4 - Aanslag, smeul of zwartrot

Herhaling nr.	Amanda '71	Deci-Minor	Nr. 32	Nr. 1725	Nr. 2445	Selma
1	<u>7</u>	6	5	5	5	<u>7</u>
2	<u>7</u>	5	6	4	6	<u>7</u>
3	6	6	6	4	<u>7</u>	6
4	<u>6</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	5	<u>6</u>	<u>6</u>
5	<u>7</u>	4	-	4	4	<u>7</u>
6	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	6	<u>7</u>	<u>7</u>
7	<u>7</u>	6	<u>7</u>	<u>7</u>	4	<u>7</u>
8	<u>7</u>	6	6	5	5	<u>7</u>
9	8	8	<u>9</u>	-	<u>9</u>	<u>9</u>
10	8	7	8	-	<u>9</u>	<u>9</u>
11	<u>9</u>	8	<u>9</u>	8	<u>9</u>	<u>9</u>
Gemiddeld	7,2 (8)	6,3 (2)	6,9 (5)	5,3 (1)	6,5 (6)	7,1 (10)

Toelichting: In iedere proef is het hoogste cijfer onderstreept. Een hoog cijfer is gunstig, dus weinig aanslag. Achter het gemiddelde cijfer voor aanslag staat tussen haakjes vermeld het aantal malen dat het ras (mede) het hoogste (gunstigste) cijfer voor aanslag kreeg.

Tabel 5 - Gebruikswaarde

Herhaling nr.	Amanda '71	Deci-Minor	Nr. 32	Nr. 1725	Nr. 2445	Selma
1	<u>7</u>	<u>7</u>	6	6	6	<u>7</u>
2	<u>7</u>	<u>7</u>	6	6	6	<u>7</u>
3	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	5	<u>7</u>	<u>7</u>
4	7	<u>8</u>	6	6	6	7
5	<u>8</u>	6	-	5	5	<u>8</u>
6	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	6	<u>7</u>	<u>7</u>
7	6	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	6	<u>7</u>
8	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	6	6	<u>7</u>
9	7	7	<u>7,5</u>	-	6,5	6,5
10	<u>6,5</u>	<u>6,5</u>	<u>6,5</u>	-	<u>6,5</u>	<u>6,5</u>
11	<u>9</u>	6	5	7	8	8
Gemiddeld	7,2 (8)	6,9 (8)	6,5 (6)	6,0 (1)	6,4 (3)	7,1 (8)

Toelichting: Er is gebruik gemaakt van de schaal 1 t/m 9, waarbij een laag cijfer een slechte gebruikswaarde aangeeft; een hoog cijfer geeft aan dat de proefnemer het ras een goede gebruikswaarde toekende. Ook hier is in iedere proef het hoogste cijfer onderstreept. Achter het gemiddelde staat ook hier tussen haakjes het aantal malen dat het ras het hoogste cijfer voor gebruikswaarde kreeg.

6. Bespreking van de rassen

Amanda '71 Ontvangen van N.V. Leen de Mos, 's Gravenzande

Het kroggewicht van Amanda '71 was op één na het hoogste. Zowel de onderkant als de bovenkant van de krop werd over het algemeen goed beoordeeld. Amanda '71 kreeg het hoogste gemiddelde cijfer voor "aanslag". De omvang viel soms tegen. Gunstige opmerkingen werden gemaakt over de geringe aanslaggevoeligheid, de geringe uitval en de goed gesloten onderkant. Amanda '71 kreeg dan ook het hoogste gebruikswaarde-cijfer.

Volgens informaties, ontvangen van de N.V. Leen de Mos, zal dit door ons onderzochte ras voortaan in de handel worden gebracht onder de naam Plus (syn. Amanda Plus).

Deci-Minor Ontvangen van N.V. Rijk Zwaan, de Lier

Het gemiddelde kroggewicht was bij Deci-Minor het hoogst. Verschillende proefnemers noemden de onderkant van de krop graterig; de bovenkant was goed. De cijfers voor "aanslag" waren vrij laag. Het gemiddelde gebruikswaardecijfer van Deci-Minor was goed. Op zeven plaatsen werd aan Deci-Minor (mede) de voorkeur gegeven.

Nr. 32 Ontvangen van N.V. Leen de Mos, 's Gravenzande

Het gemiddelde kroggewicht was bij Nr. 32 het laagst. Enkele proefnemers noemden de onderkant van de krop graterig, de bovenkant was goed tot te los. De cijfers voor "aanslag" waren vrij goed. Op vijf plaatsen werd aan Nr. 32 (mede) de voorkeur gegeven.

Nr. 1725 Ontvangen van N.V. Rijk Zwaan, de Lier

Het gemiddelde kroggewicht van Nr. 1725 was aan de lage kant. Enkele proefnemers maakten opmerkingen over de graterige onderkant. De bovenkant werd over het algemeen goed bevonden. In proef nr. 5 kwam veel droogrand voor. De cijfers voor "aanslag" waren gemiddeld laag. De gebruikswaarde-cijfers voor Nr. 1725 vielen wat tegen. In proef 4 kwam vrij veel wit voor, maar Nr. 1725 werd niet aangetast. Het ras is nl. onvatbaar voor de 4 thans in Nederland bekende fysio's van 't wit.

Nr. 2445 Ontvangen van N.V. Leen de Mos, 's Gravenzande

Nr. 2445 haalde een redelijk gemiddeld kroggewicht. De meeste proefnemers maakten opmerkingen over de graterige onderkant van de krop. De bovenkant vond men goed tot te open. De cijfers voor aanslag variëerden van 9 tot 4. Op drie plaatsen werd aan Nr. 2445 mede het hoogste gebruikswaarde-cijfer gegeven.

Selma Ontvangen van Fa. A. Vogelaar, Poeldijk

Het gemiddelde kroggewicht was aan de lage kant. Zowel de onderkant als de bovenkant van de krop werden goed bevonden. Het gemiddelde cijfer voor "aanslag" was iets lager dan dat van Amanda '71, maar tien keer werden (mede) de hoogste cijfers aan Selma gegeven tegen acht maal bij Amanda '71. De gebruikswaardecijfers waren weinig lager dan die van Amanda '71. Enkele proefnemers merkten op dat Selma meer warmte nodig had om voldoende zware kroppen te geven.